

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 127, ЧИСЛО 50, П'ЯТНИЦЯ, 11 ГРУДНЯ 2020 РОКУ

1893

Vol. 127, No. 50, FRIDAY, DECEMBER 11, 2020

\$2.00

Розпочався 21-ий Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика

Ювілейний 20-ий Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика його організатори планували завершувати особливо святково. Це таки їхня перемога. Наперекір усім несприятливим обставинам (а їх таки було чимало!) патріотичний мовний марафон не тільки зберегли, а й значно урізноманітнили, збагативши цікавими сюжетами тестування конкурсанти і згрупували довкола цього проекту широку українську громадськість. Відомі її представники входять до опікунської, наглядової та координаційної рад.

У засобах масової інформації не раз згадувалося протистояння Ліги українських меценатів, котра незмінно опікується престижним мовним турніром, та прибічниками недоброї пам'яті Міністра освіти Дмитра Табачника, який багато разів пробував знищити конкурс. Тоді Міністерство освіти навіть зробило демарш: мовляв, надалі ми не маємо жодного стосунку до конкурсу – нехай Ліга меценатів сама ним займається. Ми, тобто міністерство, організовуємо свій конкурс (у ньому була і літера-

тура, і мова національних меншин, і ще хто зна що...). Це була майже катастрофа для мовного марафону, бо без дозволу освітянського міністерства навчальні заклади не сміли брати участь у цій громадській ініціативі.

Така особлива українська псевдodemократія – в ній повсюдно живуть невмирущі рудименти „совка“. Важливо, що тоді кількадесят найвідоміших українських політичних, громадських та культурних діячів звернулися з ультимативними листами до президента, голови Верховної Ради та прем'єра, пояснюючи очільникам держави, що, виявляється, Міністер освіти Д. Табачник ставить себе вище за всю цю чолову трійцю української влади, ухвалюючи не узгоджені з нею рішення. Рішення, котрі компрометують її і ставлять в двозначну позицію. І конкурс таки тривав!

А тут вже після засідання журі, котре визначило переможців та призерів 20-го мовного турніру, через пандемію коронавірусу в Україні

(Закінчення на стор. 12)

Відзначили 87-му річницю Голодомору

Микола Дупляк

СИРАКУЗИ, Нью-Йорк. – Українська громада 14 листопада відзначила 87-му річницю Голодомору-геноциду в Україні. Цього холодного дня парафіяни Української православної та Української греко-католицької церков зібралися перед православною церквою св. Луки, щоб біля символічної могили вшанувати пам'ять близько 10 млн. своїх земляків, яких окупаційна російська більшовицька влада виморила голодом у страшних 1932-1933 роках.

Вшановування жертв Голодомору в Сиракузах щорічно влаштовує місцевий Відділ Українського Конгресового Комітету Америки (УККА). Цьогоріч воно було з різних причин небагатолюдне.

У Панахиді, яку відслужили священники о. Микола Андрушків з православної та о. митрат Володимир Письо і о. Ілля Бабота з греко-католицької взяло участь разом понад 20 осіб.

Після Панахиди до присутніх звернулися о. Микола, а згодом голова

(Закінчення на стор. 12)

Панахида в Сиракузах перед пропам'ятним знаком у пошану жертв Голодомору. (Фото: д-р Борис Буняк)

Виставка гербів України: від Нарбута до Якутовича

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – У Національному художньому музеї України розпочато виставку „Знак Соборности. Великий герб України: від Нарбута до Якутовича“. Проєкт присвячений 100-літтю Великого герба України, історичні витоки якого сягають Визвольних змагань 1917-1921 років.

До історії творення Великого державного герба України долучилися визначні українські мистці Георгій Нарбут, Василь Кричевський, Сергій Якутович та інші. Перші начерки державної символіки України, розроблені для УНР у 1917 році, належать видатному майстрові Г. Нарбуту, а у 1918 році свої проєкти гербів та печаток підготував В. Кричевський. На еміграції геральдичну традицію розвивав Микола Битинський, чий альбом „Державні відзнаки України“ вперше буде представлено у повному обсязі. Остання ж художня редакція проєкту Великого державного герба України належить одному з найвидатніших українських графіків – С. Якутовичу. Виставка „Знак Собор-

Печатки Української держави.

ности“ дасть глядачам уявлення про те, як розвивався і трансформувався художній образ головного державного символу за 100 років.

„Експозиція розташована у двох залах. Одна зала присвячена історичним витокам державних емблем, друга частина пов'язана з історією Великого герба України“, – сказав на відкритті куратор виставки, фахівець з геральдики Юрій Савчук.

Вперше відвідувачі матимуть змо-

гу ознайомитися з печаткою Української держави, виготовленої за ескізом В. Кричевського, та печаткою Державного секретарства авторства Г. Нарбута. Вперше представлені печатки українських гетьманів Богдана Хмельницького та Івана Скоропадського. Глядач уперше зможе цілісно ознайомитися з повним альбомом „Державні відзнаки України“ М. Битинського, який виготовив 17 кольорових малюнків державних

гербів, прапорів та печаток на замовлення Уряду УНР в екзилі у 1939 році.

Важливе місце в експозиції посіли раритети Українського музею і бібліотеки у Стемфорді, яка виступила міжнародним партнером проєкту.

Загалом у виставковому проєкті беруть участь 12 інституцій з України та США, зокрема Національний музей у Львові ім. Андрея Шептицького, Львівський історичний музей, Галузевий державний архів Служби безпеки України, Чернігівський обласний історичний музей, Музей історії Києва, Інститут рукопису національної бібліотеки України ім. Володимира Вернадського, Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, Центральний державний історичний архів у Києві, Дирекція художніх виставок України. Також представлені експонати з приватних збірок Олександра Алфьорова, Олександра Непреля, Ю. Савчука, Василя Яблонського.

Виставка буде представлена у Національному художньому музеї до 24 січня 2021 року.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Зеленський зустрівся з військовими

КИЇВ. – У День Збройних сил України Президент України Володимир Зеленський зустрівся з військовослужбовцями в зоні проведення Операції об'єднаних сил у Донецькій області. Він оглянув бойові позиції та ознайомився з умовами несення служби, вшанував полеглих героїв на символічній алеї пам'яті, облаштованій на місці загибелі бійців. Президент привітав військовослужбовців зі святом і вручив їм державні нагороди та цінні подарунки, подякував воїнам за службу. Військові подарували президентові пам'ятний сувенір – інсталяцію, складену з осколків ворожих артилерійських снарядів. (Пресслужба президента)

■ Відкрили завод з переробки кукурудзи

ДЕМКІВСЬКЕ, Вінницька область. – 6 грудня в селищі розпочав роботу новий завод глибокої переробки кукурудзи. Вартість проекту – 14 млн. дол. Власником нового заводу є компанія „Дакса Бунге Україна“. Підприємство устатковане сучасним обладнанням італійського виробництва для переробки кукурудзи твердих сортів на борошно та крупу загальною потужністю 100 тис. тонн на рік. Акціонерами компанії „Дакса Бунге Україна“ є група компаній „Дакса“ з Іспанії – провідний європейський переробник кукурудзи та рису, а також група компаній „Бунге“ з США – один із провідних переробників та експортерів сільськогосподарської продукції в світі. (Укрінформ)

■ Перевірили якість води

КИЇВ. – Держводагентство надало активній громадськості унікальну можливість – самостійно обрати льокацію для досліджень якості води. З 18 по 25 вересня 2020 року громадяни відмітили 441 пункт на водних об'єктах у різних кутках країни. Найбільш популярними були річкові басейни – Південного Бугу, Дністра, Дону та Дніпра. 7 грудня представлені перші результати досліджень якості води шести водних об'єктів. Інформація про забруднюючі речовини, виявлені у досліджуваних пробах води, їхній вплив на екосистеми та громади, а також можливі шляхи надходження до водойм доступні за поданими посиланнями. Проби води були досліджені у Лябораторії моніторингу вод Західного регіону Держводагентства на вміст забруднюючих хемічних та фізико-хемічних речовин за європейськими стандартами. Результати досліджень по інших басейнах річок та їхні аналізи будуть висвітлені на офіційних ресурсах Агентства з відкритим доступом усім громадянам та надіслані запитувачам на зазначені ними електронні адреси. (Урядовий портал)

■ Місто очолив ректор семінарії

РІВНЕ. – На виборах міського голови Рівного переміг кандидат від „Європейської солідарності“, ректор Рівненської духовної семінарії християн віри євангельської Олександр Третяк. Результати виборів затверджено 24 листопада. 35-річний О. Третяк закінчив Міжнародний економіко-гуманітарний університет, де здобув кваліфікацію викладача англійської мови та літератури, німецької мови та літератури. Згодом отримав диплом магістра Львівської богословської семінарії. (Укрінформ)

■ Заборонили в'їзд російському музикантові

КИЇВ. – У Державній прикордонній службі повідомили, що на летовищі Бориспіль під час оформлення рейсу з Туреччини зупинили двох громадян Росії. Одним з них виявився російський рок-музикант, учасник гурту „Звуки Му“, актор та радіоведучий Петро Мамонов. Він, разом з громадянкою Росії, прямував в Україну, начебто, з приватною метою. Прикордонники встановили, що росіяни раніше незаконно відвідували тимчасово окупований Крим. П. Мамонову, і жінці, яка була разом з ним, заборонили в'їзд в Україну на три роки. (BBC)

МІСЦЕВІ ВИБОРИ В УКРАЇНІ

Чи „історичною“ є перемога угорських партій на Закарпатті?

Олександр Гаврош

Місцеві вибори 2020 року запам'яталися закарпатцям сльотоваю погодою, парадоксальними чергами на дільницях при низькій участі громадян, та тяжкими роздумами над десятками прізвищ кандидатів, яких виборець уперше побачив у бюлетенях. Загалом ця виборча кампанія минула в області спокійніше, ніж попередні.

Бо якщо на виборах 2015 року постало рубка питання, хто отримає гору в області – команда Віктора Балоги чи новопризначений головою Закарпатської обласної державної адміністрації Геннадій Москаль, то нині так гостро проблема вже не стоїть. За п'ять років колись всесильний мукачівський можновладець значно втратив свій вплив, а призначений президентом голова ОДА за своїми можливостями далеко перевищував будь-якого місцевого політика. Закарпаття розвивалося цілком у руслі загальноукраїнської політики і якоїсь потужної опозиції до державної влади тут не спостерігається.

З 10 партій, що кандидували до обласної ради, 5-відсоткову межу подолали аж вісім, що означає, що абсолютних першунів перегонів нема, тож святковий пиріг доведеться ділити на вісім шматочків. Перші місця з 17 відс. і 18 відс. прогнозовано здобули місцева „Слуга народу“ та створене під вибори „Рідне Закарпаття“, яке започаткували чотири нардепи Верховної Ради.

Великої інтриги не передбачається, бо жодного антагонізму між цими двома партіями не спостерігається. Навпаки, саме вони, на думку політологів, стануть основою для більшості не тільки в обласній раді, а й у багатьох інших. Третій результат – „Батьківщини“, з 12 відс. можна пояснити, як тривалим політичним довголіттям структур цієї партії на Закарпатті, так і суттєвим вливанням нових сил. Зокрема до цієї партії прихилився і чинний мер Ужгороду Богдан Андрій, який вже встиг побувати і в „Нашій Україні“, і в „Партії Регіонів“, і в „Опозиційному блоці“.

„Команда Андрія Балоги“ дістала майже 11 відс. голосів, що вдвічі менше за результат попереднього балогівського „Єдиного центру“, який на виборах до обласної ради у 2015 році отримав найбільше голосів.

По дев'ять відс. на виборах в обласну раду отримали найбільш ідеологічні партії – „Європейська солідарність“ та проросійський Опозиційний блок „За життя“, яку має прихильників серед православних вірян УПЦ (Московського патріархату), що на Закарпатті домінує.

Угорська партія України „КМКС“ отримала тих самих вісім депутатів, що і в попередньому скликанні. Новостворений загальноукраїнський проєкт „За майбутнє“, що, як припускають, перебуває під впливом олігарха Ігоря Коломойського, теж потрапив в обласну раду, підпертий силами колишніх місцевих регіоналів. (Список очолив Олександр Ледида – керівник ОДА часів Віктора Януковича).

Скласти більшість з такого розмаїття буде нелегко. Але, враховуючи традиційну прихильність закарпатців до авторитету влади, можна прогнозувати, що голові Закарпатської ОДА Олексієві Петрову, який очолював контррозвідку України, таке завдання цілком до снаги. До того ж, він сам став депутатом, очоливши список „Слуги народу“.

Для формування більшості його партії та „Рідному Закарпаттю“ слід заручитися підтримкою бодай двох інших партій з шести. А охочих домовлятися з владою на Закарпатті завжди вистачає.

Подібна картина спостерігається на всіх рівнях. Велика кількість підприємців, що подалися на вибори, свідчить, що вони там будуть перейматися далеко не політичними тонкощами.

Радикали різних мастей всюди в явній меншості, а на виборах місцевих голів здебільшого перемогли діючі керівники. Так, у всіх міських ОТГ – Ужгород, Мукачеве, Чоп, Хуст, Берегове, Виноградів – міські голови переобрані на новий термін, що свідчить про консервативність закарпатського виборця.

Найбільшим скандалом на цих виборах стало чергове втручання закордонних політиків, які прямо агітували за Партію угорців України „КМКС“, що заборонено законодавством України.

Більше того, міністер закордонних справ Угорщини Петер Сійярто дозволив це собі навіть у день виборів, коли вже тривало голосування.

Така безпардонність очільника угорського МЗС говорить багато про що. Зокрема й про те, наскільки Будапештові важливі результати тутешнього голосування. Бодай тому, що угорські партії втратили своїх представників у парламентах Словаччини та України, де були традиційно представлені.

На тлі такого болючого фіяско угорська влада вдається до безпрецедентного фінансового та інформаційного вливання на Закарпаття. За останні п'ять років сюди спрямовано значні гроші.

Боротьба вже йде не тільки за угорськомовних виборців, кількість яких демографічно скорочується, але й за україномовних. За угорського сприяння відкрито україномовну газету, сайти, місцеве телемовлення. Угорці розуміють, що слід напряму працювати з українською більшістю краю, роблячи її лояльною до своїх запитів. Завдяки цьому їм вдалося отримати 12,5 відс. в обласну раду, що відповідає кількості угорців в структурі області за переписом 2001 року. (Хоча у 2020 році за КМКС проголосували на кілька тисяч менше виборців, ніж у 2015 році).

Серед восьми депутатів-угорців бачимо ті ж упізнавані обличчя, зокрема, колишнього парламентаря Василя Брензовича, і скандально відому Ілдіку Орос, яка українську владу називала у Будапешті такою, що діє „фашистськими методами“.

Натомість інша угорська партія – Демократична

(Закінчення на стор. 14)

Пограбували повітряний командний пункт Росії

ТАГАНРОГ. – У Росії розслідують крадіжку обладнання 39 бльоків електронного обладнання з літака Іл-80, який є повітряним командним пунктом для управління армією на випадок ядерної війни. Випадок стався 4 грудня. Першим про крадіжку повідомив начальник служби авіаційної безпеки Таганрозького авіаційного науково-технічного комплексу ім. Г.М. Берієва. Літак був у Таганрозі на плановому обслуговуванні. При огляді були виявлені сліди відкриття вантажного люка. З відсіків літака зникли 39 радіостанційних бльоків і ще п'ять плат з п'яти таких же демонтованих бльоків.

Перший політ літак здійснив у 1985 році, а в

Літак Іл-80. (Фото: World.segodnya.ua)

експлуатацію його прийняли в 1992 році. Крім Росії, літаки подібного типу є тільки у США.

Укрінформ

Білорусь: тривають „дворові марші“

Під час „дворового маршу“ в Мінську. (Фото: фейсбук учасника маршу)

Радіо Свобода

МІНСЬК. – У Білорусі 120-ий день поспіль триває акція протесту проти фальсифікації результатів президентських виборів 9 серпня і сваволі силовиків. Силові структури, зі свого боку, масово затримували демонстрантів. 6 грудня протест, названий „Марш волі“, відбувався в форматі „дворового маршу“: демонстранти влаштовували не одну велику акцію, а велике число місцевих. Це змушує силовиків розпорошувати свої сили. Люди збиралися у своїх дворах і йшли невеликими колонами до визначених у кожному мікрорайоні пунктів. У найчисленніших колонах було й понад тисячу людей.

Силовики їздили Мінськом і здійснювали розгони й затримання. Цього разу в їхніх акціях брали участь і службові собаки з провідниками. Міліція Мінська повідомила про затримання близько 300 осіб. Крім Мінська, акції протесту відбулися в Бресті, Вітебську, Гомелі, Гродні й інших містах і містечках країни.

Демонстранти виступають з єдиними вимогами: відставки Олександра Лукашенка, який нази-

ває себе переобраним президентом Білорусі, проведення нових чесних президентських виборів, звільнення всіх політичних в'язнів і притягнення до відповідальності винних у побиттях і катуваннях затриманих учасників протестів.

За час протестів, за даними ООН, пройшли через затримання й арешти понад 27 тис. людей. Серед них 373 журналісти. 42 країни з Ради прав людини ООН 4 грудня засудили переслідування журналістів в Білорусі. Журналісти в Білорусі стикаються з безпрецедентним тиском, заявив постійний представник Великої Британії у Раді з прав людини ООН Джуліан Брейтвейт. Його звернення підписали 42 держави. Державний департамент США теж засудив дії влади Білорусі проти журналістів.

У Мінську перед несанкціонованою ходою пенсіонерів 7 грудня силовики затримали двох журналістів польського телеканалу „Белсат“. Сотні пенсіонерів, а також медичних працівників зібралися на площі Якуба Коласа. Посилені наряди силовиків і їхня техніка перекрили тротуари і проїжджу частину, не дозволяючи людям виходити за межі площі.

Коронавірус: почали вакцинацію від хвороби

- Зараження коронавірусом станом на 9 грудня: у світі захворіли 68,703,126 осіб, померли 1,566,088 осіб, одужали 47,642,086 осіб; у США захворіли 15,594,534 особи, померли 293,496 осіб, одужали 9,088,387 осіб; в Росії захворіли 2,541,199 осіб, померли 44,718 осіб, одужали 2,007,792 особи; в Україні захворіли 845,343 особи, померли 14,204 особи, одужали 451,118 осіб.

- Найвищий показник захворюваності за 14 днів станом на 9 грудня зафіксований у Сумській (885.7 на 100 тис. населення), Черкаській (750.1), Запорізькій (736.4) Київській (686.6), Чернігівській (632.2) та Одеській (605.8) областях. Також високий рівень захворюваності спостерігається у Полтавській (546.1 на 100 тис.), Миколаївській (528.7), Житомирській (426.2) і Дніпропетровській (448.6) областях. У Києві цей показник становить 739.2 на 100 тис. населення, а середній по Україні – 481.8 на 100 тис. населення.

- Британія розпочала масову вакцинацію від COVID-19. 8 грудня 90-річна Маргарет Кінан стала першою жителькою Об'єднаного Королівства, яка отримала дозу вакцини поза межами випробувань. Великобританія стала першою західною державою, яка розпочала масову кампанію зі щеплення своїх громадян від нового коронавірусу. Британський досвід стане прикладом для медичних систем решти держав, у яких затвердження вакцин перебуває на фінальних стадіях.

- 8 грудня Дорадчий комітет Управління з питань контролю за якістю продуктів та медикаментів США (FDA) оприлюднив документ із детальними даними щодо випробувань, ефективності й побічних ефектів вакцини проти корона-

вірусу компаній Pfizer та BioNTech. Препарат перебуває на завершальній стадії затвердження американським регулятором. Документ підтверджує, що ефективність вакцини становить 95 відс., яка досягається щонайменше через сім днів після введення другої дози. При цьому між першим і другим щепленнями дозами по 30 мікрограмів пропонується робити інтервал у 21 день. Водночас, у документі зазначається, що вакцина, яка отримала назву BNT162b2, забезпечує певний захист від COVID-19 вже після першої дози, ефективність якої становить в середньому 52,4 відс. У документі вказується, що наразі зібрано недостатньо даних, щоб зробити висновки про безпеку вакцини для дітей віком до 16 років, вагітних, жінок, які годують груддю, та осіб з ослабленим імунітетом. Повідомляється також, що шість учасників тестування померли під час випробувань, але при цьому вказується, що всі летальні випадки пов'язані з перебігом подій, що відбуваються в загальній популяції вікових груп, де вони сталися, з однаковим темпом.

- На початку лютого 2021 року Україна буде готовою до початку масової вакцинації від коронавірусу, запевнив 5 грудня головний санітарний лікар, заступник міністра охорони здоров'я України Віктор Ляшко. Уряд України розробляє національний план вакцинації від коронавірусу, який враховуватиме як безкоштовне отримання вакцини (8 млн. доз), так і закупівлю вакцин (32 млн. доз). Сценарії вакцинації розробляються з урахуванням температурних вимог до зберігання і транспортування вакцин.

Укрінформ

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Українці можуть поїхати у 63 країни

КИЇВ. – Українці попри пандемію та карантинні обмеження наразі можуть поїхати у 63 країни, у тому числі 10 європейських. Про це 7 грудня заявив Міністер закордонних справ Дмитро Кулеба. Він зауважив, що туристичні подорожі до Євросоюзу під час пандемії – це окрема історія, бо Євросоюз централізовано визначив певні керівні принципи, якими керуються держави-члени. Водночас Д. Кулеба сказав, що українські дипломати працюють з усіма країнами, щоб відкривати додаткові можливості подорожей для громадян України. (Укрінформ)

■ Викрили обладку у війську

ПОЛТАВА. – Контррозвідники Служби безпеки України викрили командування однієї з військових частин у Полтавській області на розтраті бюджетних грошей під час закупівель військового майна. За даними слідства, посадовці організували механізм одержання неправомірної вигоди через придбання захисних елементів військового обмундирування за безпідставно завищеними цінами. Різниця у розмірі 30 відс. від суми укладеного договору з постачальниками продукції була привласнена шахраями. Під час обшуків на території військової частини правоохоронці виявили документацію із доказами протиправної діяльності. Також вилучено контрольні зразки придбаних товарів для проведення експертиз на відповідність технічним вимогам. Обладка завдала державі збитки у розмірі понад 1 млн. грн. (Укрінформ)

■ Шахраї вимагали сплатити мито

КИЇВ. – Національний поштовий оператор „Укрпошта“ 7 грудня застеріг, що шахраї від її імені розсилають клієнтам електронні листи з вимогою сплатити мито на міжнародне відправлення, і закликав ігнорувати їх. „Частина клієнтів отримала електронною поштою вимогою сплатити мито на міжнародне відправлення. „Укрпошта“ не робить подібних розсилок та не просить залишати дані ваших банківських карток“, – зазначено у повідомленні. „Укрпошта“ працює над визначенням джерела розсилок, щоб якнайшвидше припинити цю злочинну діяльність та водночас просить клієнтів бути обережними та ретельно перевіряти інформацію. (Укрінформ)

■ Фракція угорців залишила сесію

УЖГОРОД. – 7 грудня фракція Партії угорців України у повному складі залишила першу сесію нового складу Закарпатської обласної ради. Депутати вийшли із залі після виступу Йосипа Борто, депутата від фракції. Провідник партії Василь Брензович, який очолював її виборчий список, на сесії взагалі не зареєструвався. У відносинах між Україною та Угорщиною відбувається нове загострення. 30 листопада Служба безпеки України повідомила про обшуки в одному з благодійних фондів на Закарпатті. Міністер закордонних справ України Дмитро Кулеба наголосив, що слідчі дії на Закарпатті проводяться в межах повноважень Служби безпеки України та не спрямовані проти угорської національної меншини. (Радіо Свобода)

■ Вийшла книга українки

ВЕЛІНГТОН. – Спогади полтавки з Нової Зеландії Марії Креховець „Через вогонь над водою“ про життя початку XX ст. в Україні, громадянську війну, Голодомор та поселення за тисячі кілометрів від України вийшли друком українською мовою. Про це повідомила 4 грудня віцепрезидентка Світового Конгресу Українців у регіоні Південної півкулі, голова відділу „Мальви“ Союзу українців в Австралії Наталія Пошивайло-Таулер, яка опікувалася виданням книги. Спомини М. Креховець раніше були опубліковані англійською мовою, їх переклав і видав її син Олег Креховець. М. Креховець у таборі переміщених осіб біля Магдебургу в Німеччині почала писати щоденники. Рік за роком назбиралося 12 зошитів. Після смерті жінки ці щоденники її чоловік Василь Креховець передав Н. Пошивайло-Таулер. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Байден найменував секретаря оборони

ВІЛЬМІНГТОН. – Новообраний Президент Джо Байден оголосив 8 грудня, що його номінатом на пост секретаря оборони є генерал (у відставці) Лойд Остін, котрий став би першим афроамериканцем на цій посаді. Л. Остен відійшов на пенсію в 2016 році зі свого трирічного посту коменданта Центрального Командування США. Під час своєї кар'єри, він служив головнокомандувачем США в Іраку за часів Президента Барака Обами, а також заступником шефа штабу Армії. Закон вимагає, щоб секретар оборони залишив військову службу принаймні сім років перед вступленням на посаду. Деякі сенатори-демократи висловили сумніви, чи треба зробити йому виняток. Серед них є Річард Блюментал з Коннектикута і Джон Тестер з Монтани. Обидва вони в 2017 році голосували проти такого винятку для Джеймса Метіса, котрого Сенат згодом затвердив на секретаря оборони в адміністрації Президента Дональда Трампа. („The Hill”)

■ Іспит на громадянство став труднішим

ВАШІНГТОН. – Починаючи 1 грудня, легальні постійні мешканці США, котрі подадуться на натуралізоване громадянство, матимуть дещо трудніший іспит, ніж дотепер. Ціль іспиту є доказати, що аплікант задовільно володіє основною англійською мовою і має елементарне знання історії США та про уряд. Іспит має дві головні зміни: число питань для вивчення перед іспитом збільшилося від 100 до 128; і число питань під час інтерв'ю збільшилося від 10 до 20 (аплікант далі мусить правильно відповісти на 60 відс., тобто 12 тепер). Виїмок для останньої зміни становлять апліканти, котрі мають принаймні 65 років життя і легально проживають в країні принаймні 20 років. („Miami Herald”)

■ Закликають до патріотичного виховання

ДЖЕКСОН, Місісіпі. – Губернатор Місісіпі Тейт Рівс закликав знайти 3 млрд. дол. на „Фонд патріотичного виховання”. Республіканець подав це в своєму запропонованому стейтовому бюджеті 16 листопада. Т. Рівс сказав, що ціль фонду буде поборювати „ревізіоністську історію”, яка „отрує по покоління”. Він додав: „Капіталізм, демократія та інші унікально американські цінності стали жертвами націленої кампанії від закордонних і домашніх груп з метою знищити стовпи нашого суспільства. Сполучені Штати є найкращою країною у світі. Жодна інша нація не зробила більше для своїх громадян чи щоб просувати свободу й добробут глобально. Ми мусимо поборювати цей драматичний викрут у вихованні”. („The Hill”)

■ Помер видатний економіст В. Віліямс

ФЕЙРФЕКС, Вірджинія. – Видатний економіст, автор і коментатор Волтер Віліямс помер 2 грудня на навчальному корпусі Джордж Мейсон Університету, де він викладав останніх 40 років. 84-літній афроамериканець В. Віліямс скептично ставився до намагань уряду допомогти афроамериканцям та іншим групам меншин. Він був відомим своїми регулярними статтями, які появлялися в 205 газетах і веб-сторінках; теж був автором 12 книжок. У своїй книжці „Держава проти чорних” він аргументував, що урядові так звані програми для боротьби з убогістю субсидують „неохайну” поведінку. А закони, які вимагають мінімальному заробітну платню шкодять знедоленим, особливо афроамериканцям. Він твердив, що закони про громадянські права – які просували демократи в 1960-их роках – справді погіршили расові відношення в країні тому, що вони старались досягнути „рівності результатів”, замість рівності економічних шансів, які ефективніше були б вивели знедолених з бідності та залежності від програм публічного добробуту. На телеканалі „PBS” у 2014 році він сказав, що „програми публічного добробуту зробили чорним американцям те, що не змогли зробити рабство й найгірший расизм – знищили чорну родину”. В. Віліямс народився у Філадельфії. В родині не було батька, і мати виховувала його і сестру проживаючи в публічному житлі. Покликаний до війська, він служив у Південній Кореї. Опісля він переїхав до Каліфорнії, де здобув магістерку й докторат на Каліфорнійському Університеті в Лос-Анджелесі. Він викладав сім років на Темпл Університеті у Філадельфії, а відтак перейшов до Дж. Мейсон Університету в 1980 році. („The New York Times”)

До Горлівки полетів прапор України

Прапор розміром 120 квадратних метрів запустили 6 грудня в напрямку окупованої Горлівки за допомогою повітряних куль із гелієм. Акція приурочена до Дня Збройних сил України. (Фото: УНІАН)

Меч привезли з Хортиці

Відкриття стінопису в 3-му окремого полку спеціального призначення ім. князя Святослава Хороброго. (Фото: Тетяна Бородіна)

Меч з Хортиці.

Світлана Орел

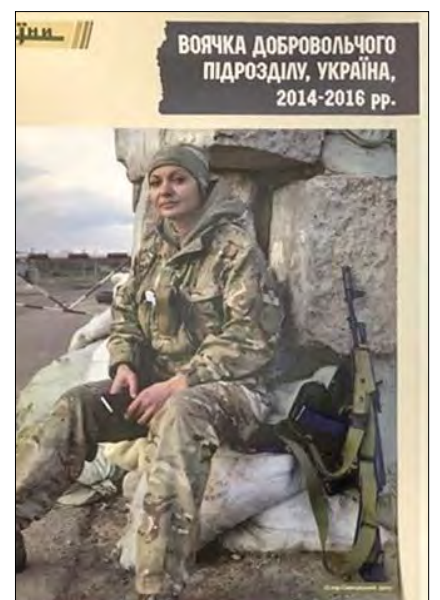
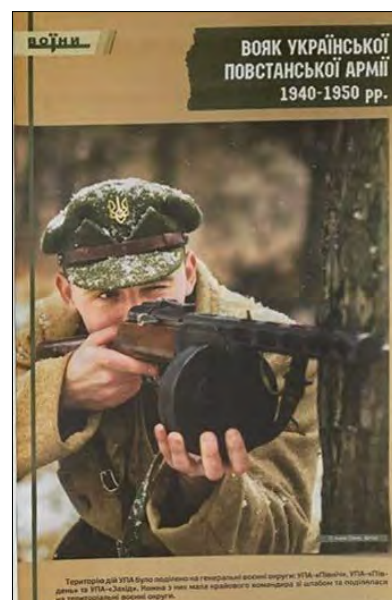
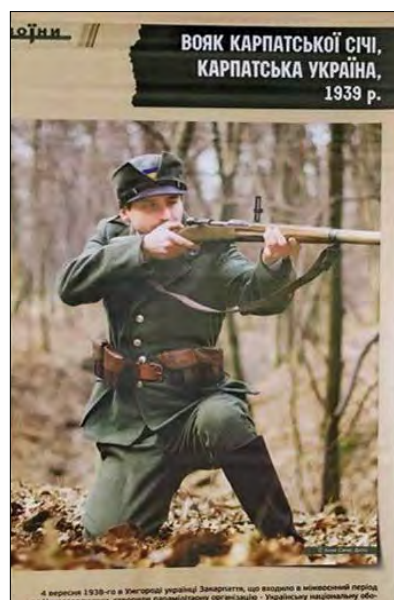
КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 4 грудня до 3-го окремого полку спеціального призначення ім. князя Святослава Хороброго відбулася знаменна подія: представники історико-культурного комплексу

„Запорозька Січ” привезли оригінал ймовірного меча князя Святослава.

Меч випадково знайшли рибалки в Дніпрі на глибині 22 метри у 2011 році. Його пов'язують із

(Закінчення на стор. 10)

Показали історію українського війська

Експонати виставки „Воїни. Історія українського війська”. (Фото: Олександр Костирко)

Олександр Костирко

ЧЕРКАСИ. – До Дня Збройних сил України у художньому музеї 4 грудня відкрилась виставка „Воїни. Історія українського війська”.

Це 20 розповідей про історію військових формувань. Експозиція дає змогу зазирнути в минуле та подивитися, якими були однострої та зброя укра-

їнських воїнів у різні історичні епохи. Світлина супроводжує інформація про тип військових організацій, чисельність і озброєння військ, методи воєнного мистецтва та найвизначніші битви. Відвідавши виставку можна дізнатись більше про історію військових формувань на теренах України від часів Русі до сьогодення. Організатор проекту: Український інститут національної пам'яті.

Про Голодомор розповіли 33 мовами

Генеральна директорка Національного музею Голодомору-геноциду Олеся Стасюк і директор представництва Світового Конгресу Українців в Україні Сергій Касянчук. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 24 листопада у Національному музеї Голодомору-геноциду презентували міжнародний проект „Аудіогід для кожного”. Відтепер відвідання музею стало доступнішим для розуміння чужинцями з усіх куточків світу.

Проект пропонує екскурсію музеєм 33 мовами – це чи не найбільша варіація мов з-поміж усіх музеїв світу. Півтора року музейники разом з волонтерами, громадськими організаціями та посольствами займалися створенням, перекладом та начиту-

ванням оглядової аудіоекскурсії та підписів до експонатів. Прикметно, що всі перекладачі відмовились від гонорарів за свої багаточасові переклади, мотивуючи свою позицію як найменшу данину пам'яті і жалю до жертв комуністичного геноциду українців. Унікальний світовий проект стане у великій нагоді українським дипломатам у посольствах у всіх країнах світу для максимального донесення всіх документальних матеріалів про Голодомор-геноцид до урядових структур та широкої громадськості для офіційного визнання Голодомору 1932-1933 років геноцидом.

Зошит про Голодомор передано до музею

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 27 листопада у Національному музеї Голодомору-геноциду відбулося передання зошита зі спогадами Лавріна Нечипоренка – свідка Голодомору 1932-1933 років. Родина Івана Коваленка, яка зберігала оригінал спогадів „33-й рік”, передала його родині Л. Нечипоренка, яка в свою чергу передала щоденник на постійне зберігання до Музею Голодомору.

Цією акцією музей розпочинає масовий збір свідчень, реліквій, світлин родин, яких не оминув Голодомор 1932-1933 років. Зошит наразі посяде основне місце в експозиції Музею Голодомору разом з іншими нововіднайденими експонатами. Згодом вони стануть основою експозиції другої черги музею, яку наразі будують. Відкриття заплановане на 2023 рік.

У заході взяли участь Олександр Нечипоренко – син автора щоденника Л. Нечипоренка, Марія Кириленко – громадська діячка, донька поета, дисидента та свідка Голодомору І. Коваленка, Андрій Ковальов – ініціатор акції, історик, політолог, краєзнавець, Олеся Стасюк – генеральна директорка Національного музею Голодомору-геноциду.

А. Ковальов розповів присутнім, що майбутній експонат музейної експозиції – це не щоденник, а талановито написаний роман, втім з документальною точністю, в якому Л. Нечипоренко розповідає свої спогади про особисто побачене на замореній голодом Житомирщині, а також спогади своєї матері. Свій твір він назвав „33-й рік”.

Очевидно, що в Радянському Союзі він не міг його опублікувати. Разом з колегою, вчителем із сусідньої школи І. Коваленком, вони вирішили поширити щоденник самвидавом. Ця справа була ризикованою, адже загрожувала видавцям репре-

Олександр Нечипоренко передає батьків репресований щоденник „33-й рік” на зберігання генеральній директорці Національного музею Голодомору-геноциду Олесі Стасюк. (Фото: Георгій Лук'янчук)

сіями та термінами в радянських концтаборах. Певний час зошит зі спогадами зберігався в І. Коваленка. Він мав завершити його редагування і набрати на друкарській машинці. Із 1961 року КГБ розпочало стеження за І. Коваленком, а у 1972 році його арештували „за виготовлення і поширення антирадянських матеріалів”. І. Коваленко відсидів у таборах п'ять років.

Усі рукописи з будинку І. Коваленка були конфісковані, а з ними і зошит Л. Нечипоренка. Щоденник зберігся в архіві КГБ у кримінальній справі І. Коваленка. У 1996 році Служба безпеки України повернула І. Коваленкові рукописи, серед яких був зошит зі спогадами Л. Нечипоренка. Донині щоденник зберігався в родині І. Коваленка.

АМЕРИКА | СВІТ

■ Закликають закінчити окупацію Криму

НЮ-ЙОРК. – Генеральна Асамблея ООН прийняла резолюцію 7 грудня, яка закликає Росію „без зволікання” закінчити свою „тимчасову окупацію” Криму. Хоч резолюція є незобов'язуючою, вона все таки має політичне значення. Її прийнято голосами 63-17, а 62 країни не голосували. Резолюцію представили понад 40 країн, між ними Бразилія, Франція, Німеччина, США, Австралія, Канада, Туреччина й Балтійські країни. („AFP”)

■ Бюджет США: 250 млн. дол. Україні

ВАШІНГТОН. – Комітети збройних послуг обох палат Конгресу 3 грудня узгіднили текст проекту оборонного бюджету США на наступний рік. Законопроект визначає основні оборонні пріоритети США на 2021 рік і передбачає фінансування на суму близько 740 млрд. дол. Текст законопроекту містить важливі положення з надання оборонної підтримки Україні, а також зі стримування Росії. Він уповноважує надання оборонної допомоги Україні обсягом 250 млн. дол. в рамках ініціативи із безпекової допомоги Україні, включаючи 75 млн. летальної допомоги, а також розширює повноваження влади США для підтримки України у стримуванні Росії, йдеться у довідці щодо законопроекту, оприлюдненій Комітетом Сенату США для збройних послуг. В тексті законопроекту також міститься вимога проведення повної оцінки військової спроможності України, здатності захистити суверенітет проти російської агресії, а також оцінки ресурсного пляну безпекової допомоги Україні у задоволенні оборонних потреб. Серед заходів для стримування агресії Росії, законопроект продовжує дію обмеження на оборонну співпрацю з Росією, передбачає розширення санкцій проти газотранзитного проекту „Північний потік 2” а також „обов'язкове запровадження санкцій” проти Туреччини за купівлю російської ракетної системи С-400. Тепер законопроект буде передано на голосування. („Голос Америки”)

■ Протести в Білорусі тривають

МІНСЬК. – Тисячі демонстрантів промаршували вулицями 6 грудня в столиці та других містах, вимагаючи резигнації Президента Олександра Лукашенка. Поліція притримала понад 300 осіб. Країна, яка має 9.5 млн. населення, переживає щотижневі демонстрації від президентських виборів 9 серпня, які дали перемогу О. Лукашенку, але противники кажуть, що вибори були пофальшовані. О. Лукашенко вже є при владі 26 років. Щоб залишитися на посаді, йому конечно потрібна підтримка Росії. („Reuters”)

■ Вимагають резигнації прем'єра Вірменії

ЄРЕВАН. – Понад 20 тис. прихильників опозиції маршували 5 грудня вулицями столиці, вимагаючи резигнації Прем'єра Николи Пашиняна через його невдале поладження конфлікту з Азербайджаном щодо Нагірного Карабаху. Впродовж шістьох тижнів запеклих боїв, які закінчилися 10 листопада, азербайджанська армія відвоювала територію, яку вірменські війська тримали понад чверть століття. Прем'єр відмовився резигнувати й обороняв мирову угоду як таку, що була потрібна, щоб запобігти втраті цілої території Нагірного Карабаху який знаходиться в Азербайджані, але був під контролею етнічних вірменських військ від закінчення війни з сепаратистами в 1994 році. Вірменська опозиція вважає, що Н. Пашинян повинен був скоріше закінчити цей конфлікт на умовах, які були б кращими для Вірменії. Вони, однак, не вимагають анулювання мирової угоди. Міністерство оборони Азербайджану оголосило 3 грудня, що в цьому конфлікті загинули 2,783 вояків, а понад 100 ще бракує; теж загинули 94 цивільні особи, а понад 400 були поранені. Міністерство здоров'я Вірменії сказало 2 грудня, що принаймні 2,718 вірменських вояків загинули в боях, і також принаймні 55 цивільних осіб. Росія розмістила майже 2,000 миротворців на принаймні п'ять років, щоб зберігати цю мирну угоду і сприяти поверненню біженців. („Associated Press”)

Надія на „Кримську платформу“

Український Крим, загарбаний путінською Росією... Вже сьомий рік не стихає цей біль у кримсько-татарських і українських серцях. І не стихне, поки не відбудеться деокупація півострова. Щоб це здійснилося, слід дуже багато докласти цілеспрямованих, вольових державно-політичних, дипломатичних і міжнародних зусиль, й то не гаятись з цим, бо Крим під чоботом окупанта з кожним роком все більше перетворюється ще на одну військову базу Москви, що може надовго, як не назавжди, унеможливити там нормальне цивільне життя.

Тож яке місце займає нині кримське питання в політичному порядку денному України?

У своєму виступі на 75-й сесії Генеральної Асамблеї ООН 23 вересня цього року Президент України Володимир Зеленський оприлюднив чіткий і перспективний план заснування спеціальної „Кримської платформи“, котра, у випадку широкого залучення до неї держав-членів ООН, зможе виконувати функцію багатостороннього координаційного центру стосовно всього спектру кримської проблеми. Багатостороннього і багаторівневого, бо в ньому має поєднатися безпосередня участь керівників держав, міністрів оборони, чільних дипломатів і провідних міжнародних експертів.

Як засвідчила заступниця міністра закордонних справ України Еміне Джапарова, офіційний Київ вже запропонував долучитися до цієї платформи Сполученим Штатам Америки, Великій Британії, Німеччині, Туреччині, Польщі та деяким іншим державам Центральної Європи. Тобто мова йде про виведення кримського питання на високий рівень міжнародного діалогу. У свою чергу, такий діалог спонукатиме кожного окремого учасника платформи чи певні угруповання застосовувати всі можливості щодо відповідного тиску на Москву.

Покищо, як знаємо, Кремль грає роль „неподільного господаря“ Криму і вважає це питання „назавжди закритим“. Ні, таки доведеться відкрити. Відповідаючи кремлівським імперцям, міністер закордонних справ України Дмитро Кулеба добре з'ясував, що „питання Криму „закрите“ виключно у свідомості мешканців Кремля. Для решти світу, та й для самих росіян, які не обтяжені пропагандистськими штампами, питання Криму залишатиметься відкритим доти, доки він не повернеться до складу України, тобто до статусу, який у нього був до лютого 2014 року“. Міністер додав, що всі злочини й порушення, вчинені російською окупаційною адміністрацією в Криму, належним чином документуються, і „настане час, коли Росія відповість за них“.

Повертаючись до ідеї „Кримської платформи“, висловлюємо велике сподівання, що її діяльність не зведеться лише до спорадичних зустрічей, а матиме конкретну програму, як повноцінна міжнародна організація. Серйозних питань для обговорення – серйозних не лише з погляду України, але в у ширшому світовому вимірі, – більш ніж досить. Певна річ, що до цього обговорення не повинні запрошуватися держави, котрі звикли танцювати під дудку Москви. Слава Богу, що таких держав стає все менше, у світовій спільноті все глибшає усвідомлення важливості міжнародного права.

Все ж нинішній світ дуже складний і, мабуть, має рацію відомий громадський діяч, колишній мешканець Криму Андрій Сенченко, котрий вітає заснування „Кримської платформи“, але водночас закликає „активізувати дії гарантів за Будапештським меморандумом. Адже до „Кримської платформи“ долучаються країни, які готові нам допомагати, а в Будапештському форматі є великі потужні країни, які нам зобов'язані“.

Що ще дає підстави вірити, що врешті-решт Крим повернеться до складу України? Це та обставина, вже віддзеркалена в соціології, що на нинішній день повернення до України бажають понад 70 відс. мешканців півострова. Завтра таких людей стане, поза сумнівом, ще більше.

ІСТОРІЯ

Виставка розповіла про Перший зимовий похід

Панно на стіні музею, змальоване за листівкою Дмитра Потороки.

Галина Компанієць

ЧЕРКАСИ. – Виставку „Лицарі ордена Залізного Хреста“ підготували в обласному краєзнавчому музеї. Вона розповідає про Перший зимовий похід Армії Української Народної Республіки (УНР) – одну з найбільш героїчних і успішних бойових операцій часів Українських визвольних змагань 1917-1921 років.

У залі відчутний буремний дух початку ХХ ст.: прапори козацьких полків та формувань, світлини, репродукції з картин, манекени у воєнних одностроях, військові мапи, пляни наступальних операцій, особисті речі, листи з фронту. Автори експозиції в обласному краєзнавчому музеї, намагалися показати весь героїзм і трагізм української армії, яка у неймовірно важких умовах виборювала Незалежність своєї країни. Стіну експозиції прикрашає панно, виготовлене за листівкою маляра-самоучки, учасника Першого зимового походу Дмитра Потороки. В оформленні використали малюнки уродженця Черкащини Леоніда Перфецького, сотника армії УНР Третьої залізної Стрілецької дивізії.

Працівники музею розповідають, що виставку про лицарів ордена Залізного Хреста готували особливо трепетно, бо на Черкащині відбувалося кілька основних боїв Першого зимового походу і серед його керівників та учасників було немало уродженців Черкащини – Юрко Тютюнник, Олександр Загородський, Петро Терещук, Іван Савченко-Нагірний, Іван Лютий-Лютенко. І постає перед очима історія...

У липні 1919 року Армія УНР фактично боролася на три фронти: з більшовиками, Добровольчою армією Денікіна та військом Польщі. Треба було довести воякам та простому людові, що українська держава живе. І є патріоти, які відстоюватимуть Незалежність України навіть у надскладних обставинах. Тож рейд Армії УНР під проводом Михайла Омеляновича-Павленка тилами Червоної та Добровольчої армій назвали Першим зимовим походом. Це був єдиний варіант зберегти саму армію та її бойовий дух у часи, коли Головний отаман Симон Петлюра із штабом перебував у Варшаві. Та й присутність української армії на окупованій території мала велике значення для населення.

Утримуючи невелику територію в районі Кам'янця-Подільського, за п'ять місяців (з 6 грудня 1919 по 6 травня 1920 років) учасники походу здійснили партизанський рейд у тил Червоної армії, подолали 2,500 кілометрів нинішніми Житомирською, Київською, Черкаською, Кіровоградською, Миколаївською, Одеською, Вінницькою областями, провівши понад 50 успішних боїв.

Але ці успіхи здобувалися ціною великих зусиль вояків української армії та її ватажків. В умовах безгрошів'я, епідемії тифу, шаленого протистояння більшовицьких та денікінських військ, різних бандитських угруповань, часто без жодної перспективи подальшого утримання фронту та ведення бойових дій, бійці Армії УНР зуміли зібрати до своїх лав справжніх патріотів України, які сіяли паніку в рядах „білих“ та „червоних“, відстоювали українську державність. І всього за місяць Україну було практично звільнено від залишків Добровольчої Армії Денікіна, які спішно евакуювалися в Крим.

Поява Української армії викликала неабияке патріотичне піднесення місцевого населення. Учасники походу організували друк листівок, які поширювалися по всій Україні.

Основу армії складали Запорізька, Київська і Волинська збірні групи, які разом налічували до 10 тис. особового складу. З них три чверті становили обслуга й транспорту з хворими, які категорично відмовилися лишати свої частини і взяли участь у поході. А безпосередньо бойовий склад становив 2,000 багнетів, 1000 шабель і 14 гармат.

Очолив Перший зимовий похід М. Омелянович-Павленко. Також у поході взяли участь відомі діячі Армії УНР Ю. Тютюнник, Михайло Білинський, Всеволод Петрів, Марко Безручко, Петро Дяченко, О. Загородський, Степан Самійленко, Панас Феденко та інші. Василь Тютюнник піти в похід не зміг – хворий на тиф, він був евакуйований до Рівного, де невдовзі помер. Відмовилися від участі в поході і солідарний з галичанами Євген Коновалець та Корпус Січових Стрільців.

Маневруючи у ворожих тилах, бійці двічі проривали більшовицький фронт, провівши низку бойових операцій, наскоків, руйнування ворожих установ і засобів комунікації, здобув

(Закінчення на стор. 14)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

Володимир Гончарик

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

☎ (973) 292-9800 x 3040

Володимир Гончарик

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Всеукраїнський референдум став основою України

29 років тому, 1 грудня 1991 року на всенародному референдумі українці підтримали ухвалення Верховною Радою 24 серпня 1991 року Акт проголошення Незалежності України, а також вперше в історії обрали президента держави. Перемігши шістьох суперників, ним став Леонід Кравчук, тодішній голова Верховної Ради. 8 грудня підписав Біловезькі документи про розірвання союзного договору від 30 грудня 1922 року. Тобто про припинення існування СРСР і вихід України з підлеглості Москві. Через декілька днів Верховна Рада України ратифікувала всі підписані документи.

Можемо стверджувати: результати грудневих подій створили надійний політико-правовий фундамент легітимності і міжнародної правосуб'єктності нашої держави. Призвели до швидкого дипломатичного визнання її світовим співтовариством. Вони стали надійним підґрунтям побудови суверенної, демократичної, миролюбної України в кордонах колишньої УРСР. Розчистили шлях до будівництва нової України.

Чому після прийняття Акта проголошення Незалежності України Верховна Рада на пропозицію депутата академіка Ігоря Юхновського ухвалила постанову про проведення референдуму на підтримку цього важливого нормативного документа? Існувало дві причини такого кроку. По-перше, підтримання народом Акта про державність України автоматично скасувало рішення тогорічного березневого референдуму, що проводився за ініціативою Москви, на якому більшість населення УРСР висловилися за збереження СРСР.

По-друге, будь-який нормативний акт Верховної Ради може скасувати вона сама або законодавчий орган наступних скликань. Рішення ж всеукраїнського референдуму може скасувати тільки інший всеукраїнський референдум. І більш ніхто!

Отож, всенародна підтримка на референдумі незалежності України, означала також скасування результатів тогорічного березневого референдуму.

Якщо розглядати можливу спробу ворогів України ліквідувати через референдум державу, то варто зауважити: справа ця надзвичайно складна. Непосильна, практично неможлива і заздалегідь прогашна для біснуетих авантюристів. Безпрецедентна в новітній історії. Жоден свідомий національної гідності народ не дозволить нікому таким способом знищити свою державу, щоб знову потрапити в чужинське ярмо. Здорові й патріотичні сили українського суспільства всіма можливими засобами негайно, рішуче й жорстко припинять будь-які спроби вчинити замах проти державного суверенітету Батьківщини. Хоча не треба забувати: в арсеналі лукавого ворога є багато способів дестабілізації й ослаблення України. Серед них – приведення до влади своїх агентів і відвертих ставлеників, підігрівання сепаратистських настроїв.

Пам'ятаймо вітчизняну історію й робімо правильні висновки з подій далекого і близького минулого.

Анатолій Ковальчук,
Бориспіль, Київська область

Шукаю музику Лисенка

За багатьма джерелами Микола Лисенко склав мелодію до вірша „Ще не вмерла Україна“. Проте її ноти жодного разу не згадувалися хоч одним автором. Мелодія Кирила Стеценка більш відома. Партитура була надрукована у збірці „Український декламатор“ за 1905 чи 1906 рік.

Якщо маєте можливість, повідомте, будь ласка, де можна отримати обидві. Моя адреса: mytada@ukr.net

З повагою,
Михайло Тавда,
Харків

Філателісти влаштували свято

Пропозицію присвятити поштову марку постаті Кирила Осьмака „Укрпошта“ одержала від Українського Інституту Національної Пам'яті. Антоніна Сірик з „Укрпошти“ залучила до цієї праці мене – доньку і дослідницю життя К. Осьмака. Це велика честь! Наша спільна праця увінчалася поштовою маркою і конвертом, гідними постаті К. Осьмака. На поштовій марці – фото К. Осьмака 1937 року.

Я собі уявляла, що така подія, як введення в обіг поштової марки на честь Президента УГВР К. Осьмака 30 жовтня, буде урочистою. Але маємо коронавірус. Урочистість створив своєю присутністю поет Дмитро Павличко. Він сказав, що не міг не прийти і не пошанувати постать К. Осьмака, видатної людини в історії Української держави. Згадав про свою поему „Кирило Осьмак“. „Я хочу написати поему про вашого тата“ – сказав мені Д. Павличко на перепохованні К. Осьмака 11 грудня 2004 року.

Взяла з собою до Головоштамту подарунок для філателістів, які також робили спецпогашення – листівку до 130-річчя з дня народження К. Осьмака. Наклеїти на сотню конвертів марки, погасити їх спеціальним штемпелем – величезна робота, я сама не впоралася б навіть і за день, але вмить зубри київської філателії, які також були на Головоштамті зранку, утворили філателістичну толочку з дотриманням маскового режиму і соціальної дистанції і я з захватом дивилася на це фантастичне дійство.

Учасники події на київській пошті (зліва): кореспондент парляментської газети „Голос України“ Сергій Лавренюк, Дмитро Павличко, Наталія Осьмак.

Несподіваний подарунок мені зробила Саша Поштова (Боровик), яка створила поштову листівку на честь К. Осьмака і подарувала мені 33 примірники цієї листівки (наклад – 100 примірників).

Одержала ще один дарунок – листівку, присвячену К. Осьмакові авторства „STUDIO Красочник“. Наклад – 24 примірники.

Я теж почала готувати листи, з вкладеними в них двома листівками. Тепер гризуся думкою: адресати мають так розконвертувати листи, щоб конверт не втратив філателістичної цінності!

Наталія Осьмак,
Київ

Шукаю синів полковника УНР П. Філоненка

Перш за все хочу висловити подяку редакції за вашу працю по збереженню пам'яті наших співвітчизників-українців, про яких ми не мали жодної інформації.

Звернутись до вас мені порадив Павло Подобєд, мої запитання будуть стосуватися інформації про мого діда Філоненка Петра (Євстахія) Пилиповича, який похований на цвинтарі св. Андрія Первозваного у Савт Бавнд Бруку, Нью-Джерзі.

Мене цікавить все, що пов'язане з полковником УНР П. Філоненком. Я знаю, що в нього залишились два сини Ярослав та Петро. Можливо, мені пощастить з ними зв'язатися.

Для поліпшення комунікації залишу свій Viber, WhatsApp: 380-96-619-8762 або 380-50-661-3131.

Віталій Філоненко,
Малин, Житомирська область

Запрошуємо до школи української мови

Міжнародний інститут освіти, культури та зв'язків з діаспорою (МІОК) запрошує скористатися єдиним шансом цікаво вивчати українську мову в Школі україністики „Крок до України“ в режимі онлайн.

1 грудня завершується реєстрація в школу МІОК, яка відбудеться 25 січня-7 лютого 2021 року. Якщо ви іноземець, українець, який живе за межами України, слухач українознавчих студій за кордоном, майбутній студент в Україні чи просто закоханий в українську мову – ця пропозиція для Вас!

Організатори запрошують на навчання усіх, для кого українська – це мова серця. Більше інформації і реєстрація на: <https://bit.ly/2FzSfzv>

МІОК

Допомогли видати книжку про Голодомор

При фінансовій підтримці Міжнародного благодійного фонду „Слава Україні“ (адміністратор Галина Кавка) і української громадської діячки Марії Блум Діаспорна бібліотека у Миргороді на Полтавщині дістала можливість до відзначень Великого Голодомору в Україні, організованого кривавою Москвою, перевидати книгу „Тридцять третя сльоза України“ про трагічну долю українських дітей у Голодоморі.

Це вже третє видання даної книги в Україні. Книгою нині забезпечені всі бібліотеки та школи Миргородщини і, частково, Полтавського краю. Вона є вичерпним просвітницьким посібником для дітей і молоді з історії рідної землі. Ми глибоко вдячні М. Блум і Г. Кавці за практичну допомогу у цій неоціненній для українського просвітництва і патріотичного виховання підростаючого покоління, справі.

Благодійний фонд, при вельми обмежених фінансових можливостях, робить багато добра на українських теренах. Це і підтримка одягом, ліками та харчовими пакунками сиротинців та дітей українських героїв у західній Україні, допомога просвітницьким проєктам на Полтавщині. Тож той, хто підтримує цей Фонд, той підтримує Україну.

Анатолій Сазанський,
Миргород, Полтавська область

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

1.00% APY*

**Ваші заощадження зростають
на Money Market рахунках!**

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

*APY-Annual Percentage Yield is calculated on the assumption that dividends remain on deposit.
Interest compounded daily, posted monthly. Minimum to open and maintain MMA is \$2,500.00.
Up to six withdrawals per month allowed. Minimal withdrawal amount—\$500.
Rates are effective 7/17/2020

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Street
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

226 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

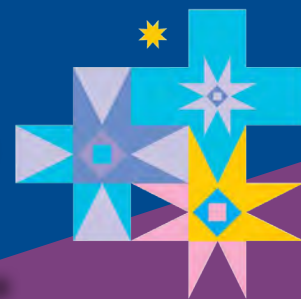
Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfrelianceny.org

Website: www.selfrelianceny.org

НАДХОДИТЬ РІЗДВО... ДАРУЙТЕ ДОБРО...

Український Народний Союз видав десять нових різдвяних карток на 2020-2021 роки. Цьогоріч додатково видано картку до дня народження. Усі вони створені мистцями Іриною Корчук і Володимиром Петришином, обидвоє з України.

І. Корчук є мисткинею, ілюстратором і фахівцем графічного оформлення. Народилася в Луцьку, проживає і працює у Львові. Вона є випускником Львівської Національної Академії Мистецтв, де здобула ступінь магістра графічного оформлення. У 2006 році, І. Корчук організувала й була учасницею мистецької виставки, а також проєктів, які створюють єдність серед молодих мистців. Вона завершила сім проєктів, включно з міжнародною виставкою про станкову графіку в 2017 році.

Разом зі своїм приятелем і співпроектувальником, І. Корчук випустила спільний проєкт „GRAFEZE”, який реалізував її власні ідеї у сфері продукції сувенірів, починаючи від проєктування до остаточного виробництва. Паралельно з графічним оформленням та ілюструванням, вона пильно займається розвитком свого власного стилю традиційного

народного мистецтва, готуючись до своєї особистої виставки.

В. Петришин є з Івано-Франківської області, закінчив Косівський коледж прикладного та декоративного мистецтва. Був членом Відділу мистецького письма ім. В.І. Касіяна та навчався у Львівській Національній Академії Мистецтв, де студіював мистецьке оформлення інтер'єру.

Від часу своїх студій в академії, В. Петришин працював над монументальними фресками, часто з релігійною або сакральною тематикою. Він є спеціалістом техніки сграфіто й брав участь у прикрашанні катедр в Україні, Румунії, Польщі та Словаччині. Впродовж останніх кількох років, В. Петришин часто співпрацював з І. Корчук над створенням ілюстрацій.

Заохочуємо читачів оглянути приклади їхніх творів на веб-сторінці www.unainc.org, де можна знайти анкету на замовлення карточок. Також тут можна скласти датки через „PayPal” із зазначенням для Залізного Фонду Публікацій УНСоюзу, Центру Української Спащини на Союзівці та Загального Фонду Української Народної Фундації (УНФ). Пригадуємо, що Ваші

пожертви можна відтягати від податків, тому що УНФ має статус 501(c)(3) як звільнена від податків неприбуткова організація, а Ваша підтримка допомагає утримати ці установи.

Цей щорічний збір фондів є критичним для забезпечення розвитку і дальшого довозотривалого існування офіційних видань УНСоюзу – україномовної „Свободи” та англomовного „Українського Тижневика”. Вони є головним джерелом інформації про події в Україні та в українських громадах по всьому світі. Заохочуємо Вас передплачувати наші газети, які є доступні на інтернеті („онлайн”) і в друкованому форматі.

Цей збір фондів також допомагає покрити кошти для розширення програм Центру Української Спащини на Союзівці, де особи різного віку можуть святкувати свою унікальну українську спадщину, і де понад 500 дітей щорічно беруть участь у таборових програмах.

Хочемо заздалегідь скласти Вам подяку за Ваші щедри дари.

Бажаємо Вам Веселих Свят і Щасливого Нового Року!

Yes, I would like to join UNA's Christmas Card Project and support the Ukrainian National Foundation. Suggested donation for 1 box of 10 cards is \$30.00. Additional boxes available at \$20.00 each. Orders and payments can be made online. Follow links on www.unainc.org. For more info call 973-292-9800 or email info@unainc.org

Enclosed is my gift for the Christmas Card Project. (Please check)

☐ 1 box at \$30.00 ☐ Additional Boxes at \$20.00 each Qty: _____

I would like to make an additional donation of: ☐ \$ 1,000 ☐ \$500 ☐ \$250 ☐ \$100 Other \$ _____ to:

UNA Publications Endowment ☐ \$ _____ Soyuzivka Heritage Center ☐ \$ _____ Ukrainian National Foundation - General Fund ☐ \$ _____

I will pay by ☐ Check ☐ Credit card

Credit Card Type _____ Exp. (MM/YY) ____/____ Card # _____

CVN _____ Signature _____

Name _____

Address _____

City _____

State _____

Zip _____

Tel. _____

Email _____

Please make checks payable to "Ukrainian National Foundation". Mail to: Ukrainian National Association, PO Box 280, Parsippany, NJ 07054. Donations are tax-exempt as permitted by law.

UKRAINIAN FCU WE START & END WITH U

Offering a Full Line of
PERSONAL & BUSINESS FINANCIAL SERVICES!
ПЕРСОНАЛЬНІ ТА БІЗНЕСОВІ ФІНАНСОВІ ПОСЛУГИ

- Checking accounts / Чекові рахунки
- Savings accounts / Ощадні рахунки
- IRA & Share Certificates / Сертифікати
- Loans / Позики
- Mortgages / Кредити на Недрухомість
- VISA® Credit & Debit Cards / Платіжні Картки VISA®
- Online & Mobile Banking / Онлайн і мобільний банкінг

Nationwide Access

Members have access to 30,000 no-fee
ATMs and 5,000 Shared Branches
nationwide through CO-OP network

UKRAINIAN
FEDERAL CREDIT UNION

УКРАЇНСЬКА
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТНА СПІЛКА

ROCHESTER, NY | AMHERST, NY | BOSTON, MA | BUFFALO, NY | CHARLOTTE, NC
CITRUS HEIGHTS, CA | FEDERAL WAY, WA | PARMA, OH | PORTLAND, OR
RANCHO CORDOVA, CA | SYRACUSE, NY | VANCOUVER, WA | WEBSTER, NY

For branch hours, rates, promotions, and more, please visit:

ukrainianfcu.org

FEDERALLY INSURED BY NCUA

Повідомлення для членів 247-го Відділу УНСоюзу

З днем 1-го грудня 2020 року Відділ 247-ий з'єднався з Відділом 173-ім, секретарем якого є **Евген Щерба**. Просимо всіх членів відділу в справах членства і забезпечення в УНСоюзі звертатися на адресу:

Eugene Serba, MBA
507 Langham Road
Wilmington, DE 19809
856-802-9420 • serba@unainc.org

DNIPRO LLC.

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**

Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ
645 W 1st Ave.
Tel.: 908-241-2190
888-336-4776

CLIFTON, NJ
565 Clifton Ave.
Tel.: 973-916-1543

PHILADELPHIA, PA
1916 Welsh Rd., Unit 3
Tel.: 215-969-4986
215-728-6040

LYTWYN & LYTWYN

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Theodore M. Lytwyn, Manager
NJ Lic. No. 3212

AIR CONDITIONED ROOMS
Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА
Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083
908-964-4222 • 973-375-5555
www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK** і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Виставка розповіла про весілля

Живе відтворення українського весілля. (Фото: Анатолій Авдєєв)

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – В обласному Центрі народної творчості відбулася виставка весільних фотографій з колекції відомого збирача старожитностей, краєзнавця і реставратора Володимира Нагорного.

Цією справою він захопився 30 років тому й за цей час назбирав близько 1,000 світлин. На виставці було представлено 80 фотографій, які показували весілля у період 1910-1970-их років. Були світлини з весілля українських оstarбайтерів в Австрії під час другої світової війни. Родзинкою відкриття виставки 31 липня стала розповідь В. Нагорного про власне весілля.

Запропонований В. Нагорним відеоряд включав не лише світлини, але й старовинні рушники та ікони, які представив народний аматорський обрядово-фолклорний колектив „Калина” з Долинської під керівництвом Володимира Яремчука.

Його учасники показали міні-вистави, як одружувалися в українських селах у минулому столітті: сватання та викуп молоді, прибирання нареченої, прощання її з домом,

весільні обжинки, які проводили, коли батьки одружували молодших дітей. А також кухарчине весілля, яке входило у післявесільні українські обряди та гулялося третього дня. Ролі молодих у міні-виставах виконували справжні наречені Владислав Демидов та Ірина Корінна.

Володимир Нагорний під час відкриття виставки. (Фото: Роман Любарський)

Меч привезли...

(Закінчення зі стор. 4)

комплексом знахідок, що виявлені ще під час будівництва Дніпровської гідроелектростанції у 1928 році. Тоді з дна Дніпра підняли п'ять мечів, а згодом ще один. Всі мечі науковці датували кінцем X ст. Історики впев-

нені, що єдина подія, яка може бути пов'язана з цими знахідками – загибель князя Святослава Хороброго в Порогах у 972 році. Колекція мечів була втрачена під час Другої світової війни. Реліквію воїнам вручив генеральний директор національного заповідника „Хортиця”. Максим Остапенко. Меч зайняв своє місце у музеї 3-го полку.

Того дня на території полку також презентували новостворений мурал (стінопис) на фасадній стіні одного з приміщень частини. На ньому відтворена картина останнього бою князя Святослава у 972 році на Хортиці. Величну картину, площа якої 600 квадратних метрів, київський художник-мураліст Андрій Пальваль створював місяць.

Друкарня COMPUTOPRINT Corp.

Established 1972

Clifton, New Jersey

виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправі)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

**Ваші замовлення виконуюмо
сумлінно, скоро і на час та
з 40-літнім досвідом!**

973-574-8800

Fax: 973-574-8887

e-mail: computopr@aol.com

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

Вісті Фундації ім. Івана Багряного

Грудень 2020 року, ч. 231

Вручено нагороду видатним діячам „Просвіти“

Частина цьогорічних лавреатів під час урочистостей нагородження. (Фото: Георгій Лук'янчук)

Георгій Лук'янчук

ДНІПРО. – 1 жовтня у залі Дніпровського коледжу електрифікації відбулось нагородження лавреатів відзнаки ім. Івана Багряного за 2020 рік. Цією відзнакою вшановуються громадяни України та української діаспори за вагомі досягнення в галузі науки, освіти, культури, активну державотворчу і громадську діяльність. Співзасновниками відзнаки є Фундація ім. І. Багряного (США) та Всеукраїнський щомісячник „Бористен“.

Серед урочисто віншованих цьогорічних володарів почесної відзнаки, котрі отримали диплом лавреата та художню таріль з петриківським розписом і портретом І. Багряного голова Луганської „Просвіти“ Володимир Семистяга, відзначений за героїзм та мужність під час окупації Донбасу московськими агресорами, та Микола Кульчицький, вшанований за багаторічну культурологічну і громадську діяльність на посаді голови Полтавської „Просвіти“.

Серед нагороджених Микола Цокаленко з міста Дніпро – за багаторічну плідну роботу з патріотичного виховання української молоді, Марія Дружко з міста Кам'янське – за організацію та розвиток патріотичного культурологічного проекту „VIVArt“, Андрій Ніколайчук з міста Дніпро – за активну участь в обороні країни під час російської агресії на сході України, Василь Слапчук з Луцька – за книгу „Роман & Роман“ та визначний внесок в українську літературу.

Є серед нагороджених Іван Буртик з Нью-Джерсі, нагороджений за вагомий внесок у становленні Українського Вільного Університету у Мюнхені (Німеччина), та Любов-Василів-Базюк з Торонто – за книги з української тематики останніх років.

Вручення премії І.Багряного відбулося на високому патріотично виховному рівні, що однозначно вплине на свідомість багатьох студентів Дніпровського коледжу електрифікації, котрі взяли участь в урочистостях.

Фундація дякує за підтримку!

Від часу появи попередньої сторінки Фундації ім. Івана Багряного прислали пожертви на різні потреби в Україні такі особи: 2,500 дол. – **о. Олексій Лімонченко** (з них 2,000 дол. в 5-ту річницю упокоєння Галини Робіне для потерпілих на Донбасі та 500 дол. для журналу „Бористен“); 2,000 дол. – **Василь Стан** (з них по 100 дол. для редакції „Бористен“ та газеті „Промінь Просвіти Є“, а решта – для потреб Фундації); 1,500 дол. – **Петро Китастий** (з них 592 дол. на 4 пачки харчів для вояків та їхніх родин, 208 дол. – для поранених вояків, що на Донбасі, та по 100 дол. для Фундації ім. І. Багряного, Києво-Могилянській Академії, Острозькій Академії, газеті „Літературна Україна“ та журналу „Березіль“ та „Бористен“ і сиротам, в пам'ять бандуриста Андрія Китастого, який помер 15 червня 2020 року та його матері Галини, дружини Григорія Китастого, яка померла 10 серпня 2020 року); 1,450 дол. – **Оксана Мостовий** (з них 500 дол. для журналу „Березіль“, 450 дол. для потреб Фундації та по 250 дол. для журналу „Бористен“ та для поранених вояків, які чинять опір росій-

ським бойовикам); 600 дол. – **Лідія Тарашук** на видання книги журналом „Бористен“; 500 дол. – **Тетяна Ясінська** (з них по 250 дол. для вояків на Донбасі та їхнім родинам); по 200 дол. – **Ольга і Антон Філімончуки** на пачку харчів для вояків та **Неоніла і Святослав Личики** в пам'ять Бориса Шерстюка для Фундації; 120 дол. – **Василь і Ольга Карпенки** (з них по 50 дол. для сиротинця та на харчі для вояків і на передплату журналу „Бористен“ особі в Україні); по 100 дол. – **Валентина і Василь Панчишини** для сиротинця, **Ніна Сакун** на конкурс української мови, **Богдан Чудовський** для сиротинця, **Валентина Родак** для потреб Фундації в пам'ять Юрія Криволапа, який помер 21 квітня 2019 року та **Анатолія Луценка** (старшого), який помер 13 лютого 2020 року та **Оля Матула** в пам'ять третьої річниці упокоєння її чоловіка Петра на потреби Фундації; 50 дол. – **Петро Романишин** для потреб Фундації.

Управа Фундації ім. І. Багряного щиро дякує всім жертводавцям й прохає й далі підтримувати Фундацію своїми пожертвами.

Світлана Короненко – лавреатка нагороди імені Івана Багряного

Сергій Козак

1992 року Фундація ім. Івана Багряного, вшановуючи пам'ять одного з найвизначніших синів України, започаткувала нагороду його імені. Серед її лавреатів – Іван Дзюба і Павло Гриценко, Микола Жулинський і Ліна Костенко, Володимир Базилевський і Михайло Слабошпицький. У 2020 році управа Фундації відзначила нагородою Світлану Короненко – поетку, що яскраво увійшла в літературу, стала свого часу наймолодшою з прийнятих до Спілки письменників, авторку поетичної книжки „Містерії“, одну з головних претендентів на Національну нагороду ім. Тараса Шевченка. Вона створила сотні радіопрограм на теми української культури.

С. Короненко стала незмінним літописцем Міжнародного конкурсу з української мови ім. Петра Яцика, адже була не тільки пресовим секретарем Ліги українських меценатів, що проводить цей конкурс, а й фактично одним з його організаторів і координаторів. Водночас виконувала обов'язки заступника директора Українського радіо „Культура“, опікуючись там україноцентричною тематикою, була ведучою багатьох програм, присвячених українській куль-

Світлана Короненко. (Фото: Вікіпедія)

турі. С. Короненко має виразне національне обличчя, помітне в усіх важливих подіях українського життя, починаючи від Помаранчевої Революції й закінчуючи Революцією Гідності.

Я мав честь від Управи Фундації вручити їй диплом лавреатки як визнання її яскравого літературного таланту і активної громадянської позиції.

Сергій Козак – представник Фундації ім. Івана Багряного у Києві.

Просимо підтримати перевидання спогадів Миколи Руденка

19 грудня 2020 року відзначатиметься 100-літній ювілей Миколи Руденка. На відзначення цієї події київське видавництво „Кліо“ плянує перевидати спомини письменника „Найбільше диво – життя“.

Ім'я М. Руденка – одне з найшанованіших українських письменників другої половини ХХ ст. Його спогади – це сповідь, свідчення про час і про себе. Автор максимально чесно та часом безжально до самого себе описує свій шлях до усвідомлення облудності радянської ідеології, заснування та становлення Української Гельсінкської групи, хресний шлях від цькування за свої погляди до арештів, тортур та ув'язнення у таборах суворого режиму. Як сказав про М. Руденка Євген Сверстюк – треба було мати міцний козацький корінь, щоб відкрито пояснювати радянським вождям помилки головного вчителя комунізму. Власне, життя М. Руденка – це саме історія про гартування свого внутрішнього кореня та неухильну чесність перед собою та навколишнім світом.

Водночас мемуари М. Руденка є надзвичайно цінним історичним джерелом, оскільки він є єдиним з дисидентів, хто записав свої спогади „по гарячих слідах“. Текст містить

значний пласт достовірної інформації про дисидентів-борців з тоталітарним режимом, письменницьке середовище 1940-1960-их років, методи боротьби з інакдумцями органів безпеки СРСР, становище та побут політв'язнів 1970-1980-их років.

Сьогодні українська нація все ще формує свій пантеон носіїв морального абсолюту, які своїм життям втілювали неперехідні ідеали любові до вітчизни, стійкості та незмінності своїх принципів. І перевидання спогадів М. Руденка, який по праву посідає чільне місце в цій плеяді, у його ювілейний рік видається надзвичайно потрібним для України.

На жаль, через складну економічну та соціальну ситуацію в країні видавництво не в змозі самостійно забезпечити виготовлення запланованого накладу у 500 примірників, вартість якого становить 125 тис. грн. (4,420 дол.). Тож звертаємось до небайдужої громадськості з проханням фінансово підтримати цей важливий проєкт. Адреса видавництва: Видавництво „Кліо“, вул. Грушевського, 4, кімн. 629, 01001, Київ, Ukraine. Тел.: 380-67-349-92141.

Віра Соловйова, директор
Київ

Дописи і листи до Фундації ім. Івана Багряного, членські внески і пожертви просимо посилати на адресу:
Bahriany Foundation, 19669 Villa Rosa Loop, Fort Myers, FL 33967
Сторінку редагує Олексій Коновал

**Страхування
ЖИТТЯ —
подарунок,
найбільш
потрібний
вашій
родині**

**Миттєвий
обрахунок
щомісячних
вкладок:**

888-538-2833

2200 Route 10,
Parsippany, NJ 07054

Загальні інформації –
800-253-9862

www.UNAInc.org
facebook.com/
UkrainianNationalAssociation

**Український
Народний Союз, Інк.**

* Доступне
не в усіх штатах

Розпочався 21-ий...

(Закінчення зі стор. 1)

було запроваджено суворий карантин, котрий забороняв велелюдні зібрання. Отже, запланованого аншлагу в столичному театрі ім. Івана Франка (а всі закриття відбувалися з аншлагом!) бути не могло. Й урочиста церемонія нагородження переможців, призерів та вчителів відкладалася на невизначений час. Провести її пощастило аж у вересні. Було це не велелюдно. Виконавча дирекція Ліги українських меценатів прохала всіх тих, хто мав одержати грошові премії, не їхати до столиці, де в Митрополичих палатах Софії Київської готувалося офіційне закриття конкурсу.

Тільки семеро киян змогли взяти участь у церемонії, одержавши свої винагороди. Всім іншим – а їх понад 70 – гроші були переказані на їхні банківські картки. А якщо молодші школярі ще не мають карток, то гроші прийшли на картки їхніх батьків. Одне слово, Ліга українських меценатів виконала всі свої фінансові зобов'язання перед конкурсантами та вчителями. Хоч святкового фаєрверку не було, але було логічне завершення конкурсу і відзначення всіх його „іменинників“.

Були тривалі дискусії з приводу доцільності проведення мовного марафону в умовах пандемії. Часто звучали пропозиції відкласти його до кращих часів. Але організатори конкурсу вирішили: якщо відкладати такий масовий, широкоформатний проект, то можна і взагалі загубити його. Після консультацій з Міністерством оборони було прийнято рішення провести відкриття конкурсу в День української писемності та мови у столичному військовому ліцеї ім. Івана Богуна. До речі, ліцеїсти всі роки беруть актив-

ну участь у мовному турнірі і незмінно серед переможців його на національному рівні є представники ліцею. Як і часто премії за перемогу в конкурсі одержують представники навчальних закладів міністерства оборони. Жоден з таких закладів не лишається поза конкурсом.

Вся організаційна робота в цьому проекті між виконавчою дирекцією Ліги та Міністерством оборони характеризується узгодженістю дій і цілковитим порозумінням сторін. З ідеєю відкриття конкурсу саме в ліцеї ім. Богуна погодилося і Міністерство освіти, котре нині засвідчує свою готовність до порозуміння з Лігою українських меценатів у всіх справах конкурсу. Здається, це буде „перезавантаженням“, котре дає всі підстави сподіватися на плідну співпрацю.

Й ось День української писемності й мови. Клюб ліцею. Національний прапор. Гимн України. Урочисте дійство. Вступним словом відкриває виконавчий директор Ліги українських меценатів Михайло Слабошпицький. 20 разів він виконував цю роль, виголошуючи вступне слово перед початком кожного патріотичного мовного марафону і 20 разів вступним словом розпочинав офіційне закриття кожного конкурсу, 19 з яких відбувалися при повному аншлагі в славному столичному театрі ім. Івана Франка. М. Слабошпицький пояснює, чому нині організатори конкурсу мусять задовольнитися таким форматом. Саме через пандемію коронавірусу та суворі карантинні вимоги це відкриття не велелюдне дійство, як це було кожного разу. Повідомляє, що були поради й пропозиції відкласти конкурс і відновити його лише тоді, коли скінчиться пандемія.

„Але хіба можна відкласти життя?!“ – сказав промовець, – і на збо-

рах Ліги українських меценатів ми вирішили за непорушною традицією саме в День української писемності і мови відкривати цей конкурс і відкривати його саме у військовому навчальному закладі. В такий спосіб ми нагадуємо суспільству про те, що вже сьомий рік точиться російсько-українська війна. Ми віддаємо шану всім тим випускникам цього ліцею, які загинули, захищаючи Україну від російського агресора. Хвилиною мовчання присутні вшанували пам'ять полеглих у боях за Вітчизну.

Як і склалося в усіх відкриттях та закриттях мовного турніру, слово і тут мав незмінний голова журі конкурсу – директор Інституту української мови Національної академії наук України, доктор філології, проф. Павло Гриценко. Важливо, що в цій події взяв участь Уповноважений з питань захисту української мови Тарас Кремінь, який запевнив, що він не тільки особисто опікуватиметься патріотичним націєтворчим проектом, а й відстоюватиме його перед усіма гілками влади.

На святковому дійстві було оприлюднено привітання організаторам конкурсу та його учасникам від Союзу Українок Австралії – незмінного колективного мецената конкурсу. Австралійські українки можуть пишатися: володарі їхніх грошових нагород уже є в усіх кутках України. Міністер Кабінету Міністрів Олег Немчинов також привітав присутніх з Днем української писемності і запевнив, що уряд буде значно прихильнішим до конкурсу, не випускаючи його з поля своєї уваги.

Користуючись нагодою О. Немчинов вручив Почесні Грамоти Кабінету Міністрів президентів Ліги українських меценатів Володимирові Загорієві, голові журі конкурсу Павлові Гриценкові, Союзові Українок Австралії та Фондації ім. Івана Багряного (США), особисту подяку

прем'єр-міністра України вручено незмінній прес-секретарці конкурсу Світлані Короненко.

Зворушливим був виступ відомого громадського діяча, заступника голови Всеукраїнського Товариства „Просвіта“, доктора педагогічних наук, академіка Академії педагогічних наук Георгія Філіпчука, якого добре знають у цьому ліцеї, оскільки він часто тут виступає з лекціями. Він розповів, що найближчими днями „Просвіта“ привезе від себе бібліотеку для ліцеїстів. До речі, прекрасну бібліотеку напередодні Дня писемності ліцеєві подарувала Ліга українських меценатів.

Отже, столичний військовий ліцей ім. Івана Богуна подав сигнал не тільки всій Україні, а й українській діаспорі: 21-ий Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика розпочато!

Прес-служба Ліги українських меценатів
Київ

Відзначили 87-му...

(Закінчення зі стор. 1)

Відділу УККА Ліда Буняк, яка відмітила потребу щорічного вшановування жертв Голодомору, щоб поді-

бний злочин ніколи та ніде не трапився знову. «Ми мусимо добитися того, щоб у всіх американських школах навчали про Голодомор в Україні, – відмітила Л.Буняк. – Багато країн світу визнали Голодомор геноцидом, а 2018 року обидві палати Конгресу

США і понад 20 американських штатів також визнали Голодомор геноцидом українського народу».

Своє слово англійською мовою вона закінчила проханням, щоб пам'ять про замучених голодом українців зберігалася в усіх поколіннях.

UKRAINIAN SISTERS

THE BEST CARE FOR YOU OR FAMILY MEMBER

24 hours and 7 days per week services

- Compassion
- Kindness
- Responsibility

Ukrainian - American homeware agency
☎ 631-764-5388
631-727-2880
✉ Ukristersag@gmail.com

РОЗПОЧНІТЬ
СВЯТКОВИЙ
СЕЗОН
ІЗ НАШОЮ
КРЕДИТНОЮ
КАРТКОЮ

CREDIT CARD

Перекази балансу та Нові покупки

0%
за
переведення
балансу

Коли ви переказуєте існуючий баланс з кредитних карток інших фінансових установ на свою Selfreliance Visa® у період з 1-го листопада та 31 грудня 2020 р.

Apply online at SELFRELIANCE.COM/MEMBER-SERVICES/BALANCE-TRANSFER/

*APR – Annual Percentage Rate. Credit card balances transferred to your Selfreliance Visa® credit card and purchases made on your Selfreliance Visa® credit card between November 1st and December 31, 2020 will receive 1.99% APR for 6 months from date of transaction. Finance charges will begin accruing on date of transaction. For new and existing cardholders. After the promotional time frame expires, any remaining balance will migrate to the standard APR applicable on Selfreliance VISA® accounts. The current APR is 14.9% for Visa® Classic credit cards, 9.9% for Visa® Preferred Rate credit cards and 11.9% for Cash Back and Platinum Rewards credit cards. All SFCU loan programs rates and terms are subject to change at any time without notice. For further information, please call toll free 1.888.222.8571.

EQUAL OPPORTUNITY LENDER

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago IL 60622, 773-328-7500

SELFRELIANCE.COM

5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108

773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11838 Jos. Campau, Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

Виставка розповіла...

(Закінчення зі стор. 6)

ши кількадесят міст і містечок та захопивши тисячі полонених, в тому числі штаби трьох червоних дивізій. Основні бої відбулися під Липовцями, Жашковом, Уманню, Каневом, Черкасами, Смілою, Золотоношею, Ольвіополем, Голованівськом, Гайсином, Вознесенськом, Ананіївом і Балтою. Під час походу до приєдналися повстанча група отамана Гулого-Гуленка, кінна бригада сотника Шепаровича та інші частини зі складу Української Галицької Армії (УГА).

3-4 травня 1920 року армія остаточно прорвала більшовицький фронт в районі Тульчин-Ямпіль і 6 травня повернулася до Ямполь, з'єднавшись із іншими частинами Армії УНР, разом з поляками звільняючи Україну. А 8 травня 1920 року Армія УНР з польськими союзниками пройшла урочистим парадом центральною київською вулицею – Хрещатиком. Спеціально для відзначення героїзму і патріотичного духу українських воїнів у травні 1920 року Рада народних міністрів УНР запровадила відзнаку „Лицарі Залізного Хреста Армії Української Народної Республіки“.

Однак розроблені проекти статутів ордену Залізного Хреста та ордену „Визволення“ пролежали у військовому міністерстві півроку. Лише 19 жовтня 1920 у Кам'янці-Подільському наказом Головної команди Війська і Фльоти УНР за підписом Головного отамана С. Петлюри затверджено статуту та встановлено орден Визволення I і II ступенів і орден Залізного Хреста.

Це був єдиний бойовий орден Армії УНР, який у системі відзначень українського війська посідав безапеляційно перше місце, до нього додавалася грамота про нагородження.

Ордемом за ч. 1 нагороджений генерал-поручник Армії УНР М. Омелянович-Павленко, ордемом ч. 2 – начальник штабу Зимового походу генерал Ю. Тютюнник, ордемом ч. 3 – командир 2-ої Волинської дивізії генерал О. Загородський (уродженець села Зеленьків на Тальнівщині, похований у Нью-Йорку на цвинтарі в Савт Бавнд-Бруку). Віра Тютюнник, дружина Юрка, в часи походу була сестрою-жалібницею і нагороджена Залізним Хрестом номер п'ять. Усього відзнаку отримали 1,668 чоловіків, а п'ять жінок удостоєні жетона Залізного Хреста.

1958 року відбулося друге виготовлення знаків ордену Лицарів Залізного Хреста, яким нагороджували в екзилі воїнів армії УНР. Орденську раду в еміграції очолював генерал О. Загородський. Пізніше Статут ордену Лицарів Залізного Хреста в новій редакції затвердив голова Української Національної Ради Іван Багрянний. На жаль, подальша доля армії та її провідників була трагічною, як і доля

Грамота Юрка Тютюнника.

молодої української держави.

У листопаді 1920 року радянське командування перекинуло в Україну 1-шу Кінну армію, під навалом якої українські й польські війська відступили аж до Замостя. Польща у жовтні 1920 року уклала з радянською Росією перемир'я. Армія УНР фактично залишилася наодинці проти всіх радянських військ.

І М. Омелянович-Павленко, генерал армії УНР, головнокомандувач УГА, змушений був разом з українськими військами відступити на польську територію. Армію УНР інтернували та роззброїли.

В Україні лише нещодавно почали вшановувати пам'ять видатного земляка-

Орден Лицаря Залізного Хреста.

полководця: 2016 року на його честь перейменували (і це символічно) вулицю Суворова в Києві.

Життя Ю. Тютюнника обірвала куля червоних катів. Родом із села Будище Звенигородського району, він був онучатим племінником Тараса Шевченка по материнській лінії. Після поразки української армії 1920 року Ю. Тютюнник не полишив надію на визволення України, спробував відновити владу УНР. Створив повстансько-партизанський штаб, керував підпільними партизанськими групами, що діяли на території окупованої України. Готував Другий Зимовий похід. Однак пройшовши з боями до Коростеня і зазнавши поразки, Ю. Тютюнник був змушений із залишками війська відступити до Польщі.

Ю. Тютюнник через два роки намагався перетнути кордон. Його заарештували й, погрожуючи розстрілом сім'ї, більшовики змусили Юрка співпрацювати з ними. 20 жовтня 1930 року його розстріляли. В 2008 році ім'ям Ю. Тютюнника названо вулиці в Луцьку, Рівному та Житомирі.

О. Загородський командував Київським охоронним полком Центральної Ради, Запорізьким Дорошенківським полком, Запорізькою дивізією військ Директорії. Підтримував армію УНР, керував Другою стрілецькою дивізією. Був інтернованим разом з армією.

Історія довела, що Перший зимовий похід, без перебільшення, став найгероїчнішою сторінкою історії воєнного мистецтва часів визвольних змагань в Україні 1917-1921 років.

Насамперед було збережено українську армію, піднято її бойовий дух. По-друге, під час Першого зимового походу українська армія вперше застосувала партизанські методи боротьби, до того ж із ворогом, який значно перевищував її чисельністю та озброєністю. Згодом цей досвід успішно застосовувала УПА.

По-третє, елементи державності (влада, населення, територія) всі ці 5 місяців були в руках УНР: в різний час, в різних місцях, але на території України.

Зимовий похід сприяв піднесенню національної свідомості українського населення.

Нині пам'ять про лицарів Зимового Походу повертається в суспільну свідомість. Це ім'я з серпня 2019 року носить 28-ма окрема механізована бригада Сухопутних військ Збройних Сил України. На Одещині у місті Ананіїв відкрито перший в Україні пам'ятник із зображенням Залізного Хреста Лицарів Зимового Походу.

Чи „історичною“ є...

(Закінчення зі стор. 2)

партія угорців України (ДемПУУ), яка колись мала не меншу підтримку за КМКС, відчутно здає свої позиції. Вона не тільки не представлена в обласній раді, але й поступилася КМКС в інших місцевих радах. Будапешт усі ці роки цілеспрямовано допомагає значно радикальнішій КМКС, по суті позбавляючи ДемПУУ можливості стимулювати своїх прихильників. Це можна пояснити тим, що остання стоїть на більш лояльних позиціях до української влади і не використовує такої войовничої риторики.

Будапешт уже заявив про „історичну“ перемогу на місцевих виборах Закарпаття, хоча таке запевнення можна поставити під сумнів. Бо внаслідок укрупнення районів угорці втратили вплив у районних радах.

Так, у Берегівській райраді представники угорських партій нині мають менше половини депутатів (до адміністративної реформи мали дві третини), в Ужгородській райраді – лише шість обранців з 42 (мали третину депутатів). В усіх інших районних радах, у тому числі у Мукачівській, Тячівській, Хустській, де компактно проживають угорці, представники угорських партій не подолали 5-відсотковий бар'єр.

Так само далеко неоднозначною є перемога КМКС та ДемПУУ в місцевих Об'єднаних територіальних громадах. Почнемо з того, що вони не будуть представлені в обласному центрі, що свідчить про неухильні демографічні зміни в Ужгороді. З міських об'єднаних територіальних громад угорські партії здобули більшість лише у Берегівському ОТГ. У Чопській вони матимуть третину депутатів і лише по кілька депутатів у Мукачівській, Виноградівській та

Тячівській ОТГ, не відіграючи там суттєвої ролі.

Подібна ситуація і в селищних об'єднаних територіальних громадах, де обранці угорських партій здобули більшість лише у Вилоцькій ОТГ, а по кілька представників – у Солотвинській, Вишківській, Королівській і Батівській. Ба навіть у сільських об'єднаних громадах угорська партійна більшість є лише у Великобийганівській, Пийтерфолівській, Сюртівській ОТГ, менше від половини депутатів – у Великодобронській ОТГ, і лише по кілька представників – у Холмківській та Косоньській ОТГ.

З голів ОТГ, де проживають угорці, лише один переміг як висуванець КМКС. Решта надавали перевагу самовисуванню.

Враховуючи, що тепер КМКС не має „золотої акції“ в обласній раді, як у часи протистояння В. Балоги і Г. Москаля, то вплив угорських партій навряд чи збережеться на минулому рівні.

Програли на виборах і представники політичного русинства. Засуджений за сепаратизм священник Дмитрій Сидор на виборах в Ужгородську міську раду від ОПЗЖ здобув лише 109 голосів, що навряд чи робить честь настоятелю найбільшого православного собору Закарпаття.

Такими мізерними результатами УПЦ (Московського патріархату) тільки псує свою репутацію як найвпливовішої конфесії краю.

Ужгород

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unamember.com

Повідомляємо родину, приятелів і знайомих,
що з волі Всевишнього 23 листопада 2020 року
відійшла у Вічність

св. п. Любов Ірена з Гірняків Сай Чолган

народжена 7 червня 1918 року у Львові,
похована на цвинтарі в Глен Спей, Нью Йорк.

Залишилися у глибокому смутку

син д-р Юрій Сай з дружиною Мартою
внучки: Христина Фарел з мужем Робертом
д-р Мая Шмидт з мужем Стів
внуки: Юстин Сай з дружиною Марією
Юрій М. Сай з дружиною Христін
Правнуки: Іан Шмидт
Соня Шмидт
Софія Сай
Лілія Фарел
Ніколас Сай
Теодор Фарел

Хай з Богом спочиває.

Вічна пам'ять!

Дорогі родині та друзі,

Не можемо всім особисто подякувати
за участь у панахиді та похоронних обрядах
в пам'ять нашого невіджануваного
Чоловіка, Батька, Діда і Прадіда

св. п.

ДМИТРА ПЕНЦАКА

Всім, хто відвідав, склав пожертву, прислав квіти, висловив пись-
мові або телефонні співчуття, складаємо найщиріше спасибі.

Опечалена родина:

дружина- Лярісса Голубович-Пенцак
доня - Роксоляна Мисило з чоловіком Стефаном
сини - Ростислав Пенцак
Орест Пенцак з дружиною Даркою
Адріан Пенцак з дружиною Дейною
внуки - Маланка Луангпекді з чоловіком Кристофером
Катрія, Іванка Мисило
Андрея, Мія, Максим, Павло та Александер Пенцаки
правнучка - Ейва Стефана Луангпекді

*Господний город красивий
Він тільки бере найкращих
Він бачив Твоє терпіння
Він знав, що краще вже не стане
На землі для Тебе
Він замкнув Твої знесилені повіки
І шепнув: «МИР ТОБІ»
Наші серця розбиті
Вір, що одного дня там, у вічності, ми знову будемо разом, а до
того часу насолоджуйся життям та знай, я тут, я поруч Тебе.*

Заупокійні св. Літургії у 40-ий день смерті відбудуться в:

St. John the Baptist Ukrainian Catholic Church, Newark, NJ
St. Michael the Archangel Ukrainian Catholic Church, Hillsboro, NJ

КУРІННІ СТАРШИНИ
10-го Куреня УПС та 25-го Куреня УСП
"Чорноморці"

у глибокому смутку повідомляють,
що наш довголітній член, співзасновник 25-го Куреня
і перший його дійсний член

св. п.

пл. сен. кер.

ЛЮБОМИР ГЕВКО

"Любо", ЧМ, ч. 1 (у 25 К), ч. 85 (у 10 К)

відплив в останній рейд 2 грудня 2020 року.

Опечаленій Родині складаємо найглибші співчуття.

Вічна Йому пам'ять!

Курінні Старшини

Ділимося сумною вісткою з родиною і приятелями
що 26-го листопада 2020 року
несподівано на 76-му році життя
відійшов у кращий світ
наш улюблений Брат і Вуйко

св. п.

ЮРІЙ КЕБАЛО

Покійний народився в Австрії 8-го березня 1945 року.
Прожив своє добродійне життя у Нью Йорку.

Похоронні відправи відбулися у п'ятницю, 4-го грудня 2020 року,
в Українській католицькій церкві Покрови Пресвятої Богородиці в
Озон Парку, Нью Йорк. Тлінні останки будуть поховані на Цвинтарі
св. Андрія Первозваного в С. Баунд Бруку, Нью Джерзі, де поховані
Мама Мирослава (з дому Качоровська) і Тато д-р Константин Кебало.

Залишилися у смутку:

сестра - Уляна Кебало-Джордж з чоловіком д-ром Майкл
Джордж
брат - д-р Орест Кебало з дружиною д-р Мартою (з дому
Кічоровська)
братанки - Андрея і Олена Кебало
ближча і дальша родина в Америці і в Україні - члени родини
Кекіш (Шікаго), Кмета (Нью Йорк), Гурін (Нью Йорк),
Сідлович (Нью Йорк і Львів), Решетило (Львів),
Симонік (Львів), Кебало (Львівська область)

У пам'ять Покійного, родина просить пожертви висилати на Семі-
нарію Св. Василя у Стенфорд:

St. Basil Ukrainian Catholic Seminary
195 Glenbrook Road, Stamford, Connecticut 06902-3099

Вічна Йому пам'ять!

MONUMENTS

Oblast Memorials Co.

PO Box 746, Chester, NY 10918

Tel : 845-469-4247

Custom Designed Quality Monuments

Serving NY/NJ/CT Cemeteries

e-mail: oblastmemorialsco@gmail.com

web site: www.oblastmemorials.com

BILIBGUAL HOME APPOINTMENTS

VARSHAVSKY MONUMENTS

1152 Route 10 West, Suite N, Randolph, NJ 07869

862-219-5344

E-mail: VarshavskyMonuments@gmail.com

ПАМ'ЯТНИКИ — МАВЗОЛЕЇ

Великий вибір граніту • Індивідуальний дизайн
Гравірування на граніті • Керамічні фотографії на пам'ятники
Замовлення, виготовлення і встановлення в штатах NJ/NY/PA

ОТРИМАЙТЕ ПІДТВЕРДЖЕННЯ СЬОГОДНІ!

ЩАСЛИВОЇ ПОДОРОЖІ

3

ВИГІДНИМ КРЕДИТОМ НА МАШИНУ

НИЗЬКИЙ ВІДСОТОК

1.99% APR*

ДО 48 МІСЯЦІВ

100%
фінансування
для
кваліфікованих
позичальників

Like us on
Facebook

* APR = Annual Percentage Rate. This is not a guarantee of credit. An application and approval is required. All loan rates are based upon member's credit worthiness at time of application and the term of the loan. Your rate may be higher and rates are subject to change without notice. Used vehicle loans are based on the age of the vehicle and term of the loan. Visit us at www.sumafcu.org or call the credit union for current rates.

** 100% Financing applies to credit scores of 660 or higher. Financing does not include sales tax, tags, destination charges, etc. Call the credit union for more information.

SUMAFCU NMLS# 527694

НАШІ ФІЛІЇ ЗРУЧНО РОЗТАШОВАНІ ДЛЯ ВАШИХ ПОСЛУГ

Main Office

125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
Phone: 914-220-4900, Option 0
Fax: 914-220-4090

Yonkers Branch

Ukrainian Youth Center
301 Palisade Ave.
Yonkers, NY 10703
Phone: 914-220-4900, Option 7
Fax: 914-965-1936

Spring Valley Branch

Ukrainian Hall
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
Phone: 845-356-0087
Fax: 845-356-5335

Stamford Branch

Ukrainian Research Center
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
Phone: 203-969-0498
Fax: 203-316-8246

New Haven Branch

Ukrainian Heritage Center
555 George St.
New Haven, CT 06511
Phone: 203-785-8805
Fax: 203-785-8677

ПОДАЙТЕ АПЛІКАЦІЇ У ФІЛІЯХ SUMA FCU АБО ОНЛАЙН WWW.SUMAFCU.ORG